НУ „Станислав Доспевски“, гр. Самоков
АДРЕС: ул. „ Иван Вазов“ № 80
e – mail: nu_st.dospevski_samokov@abv.bg, телефон: 0722/6 692

УТВЪРДИЛ:

ДИРЕКТОР:.....

/КАМЕЛИЯ АСЕНОВА/

КООРДИНАЦИОНЕН МЕХАНИЗЪМ

ЗА

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ ИНСТИТУЦИИТЕ И ОРГАНИЗАЦИИТЕ И НУ“СТАНИСЛАВ ДОСПЕВСКИ“ ПРИ СЛУЧАИ НА НЕПРИДРУЖЕНИ ДЕЦА ИЛИ РАЗДЕЛЕНИ ОТ СЕМЕЙСТВАТА СИ ДЕЦА ЧУЖДЕНЦИ, НАМИРАЩИ СЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ДЕЦАТА, ТЪРСЕЩИ И/ИЛИ ПОЛУЧИЛИ МЕЖДУНАРОДНА ИЛИ ВРЕМЕННА ЗАКРИЛА ЗА УЧЕБНАТА 2022/2023 ГОДИНА

Настоящия Координационен механизъм за взаимодействие между институциите и организациите и НУ“Станислав Доспевски“ при случаи на непридружени деца или разделени от семействата си деца чужденци, намиращи се на територията на република българия, включително децата, търсещи и/или получили международна или временна закрила е приет на заседание на педагогически съвет, при НУ „ Станислав Доспевски“ гр. Самоков, протокол№ 8/12.09.22 и е утвърден със Заповед №РД-08-33/15.09.22. на директора на училището.

I. Цел

Настоящият Координационен механизъм за взаимодействие между институциите и организациите при случаи на непридружени деца или разделени от семействата си деца чужденци, намиращи се на територията на Република България, включително децата, търсещи и/или получили международна или временна закрила (наричан по-долу за краткост Координационен механизъм) се създава с цел да осигури ефективна координация и съгласуваност при изпълнението на конкретните задължения на всички ангажирани субекти при обгрижването и работата с непридружени малолетни и непълнолетни лица чужденци, установени на територията на страната, с оглед гарантиране спазването на правата на децата. С него се цели да се постигне изясняване и разпределяне на отговорностите, процедурите и подходите на всички заинтересовани институции и организации при прилагането на Координационния механизъм. Прилагането на тази система на междуинституционален подход, която се въвежда с Координационния механизъм, улеснява комплексното, бързо и ефективно проследяване на всеки конкретен случай на непридружени деца чужденци и разделени от семействата си деца, пребиваващи в страната ни, включително търсещи и/или получили международна или временна закрила.

В частност предназначението на Координационния механизъм е и да се създаде междуинституционално взаимодействие между училищата и всички заинтересовани институции и организации, както и да се определят функциите и задълженията на всички отговорни страни. Чрез него се координира включването в образователната система непридружени малолетни и непълнолетни лица чужденци, установени на територията на страната. Основна задача в този случай е да се формира и приложи единен модел на взаимодействие между училището и всички участници в този координационен процес.

При разработването на Координационния механизъм са отчетени и взети предвид действащото национално законодателство; Регламент 2019/1111 на Съвета от 25 юни 2019 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на решения по брачни въпроси и въпроси, свързани с родителската отговорност, и относно международното отвличане на деца, Хагската конвенция за компетентността, приложимото право, признаването, изпълнението и сътрудничеството във връзка с родителската отговорност и мерките за закрила на децата от 19 октомври 1996 г., Общ коментар № 6 (2005) Третиране на непридружените и отделени от семействата си деца извън държавата им по произход на Комитета на ООН за правата на детето и Общ коментар 14 (2013) Най-добрия интерес на детето – първостепенно съображение; препоръките на Комитета на ООН за правата на детето от 2016 г. след защитата на консолидирания трети, четвърти и пети периодичен доклад за България по прилагането на Конвенцията на ООН за правата на детето; отчетени са и съществуващите международни актове, инструменти, регламенти в областта на правата на човека за закрила на детето, както и редица анализи на международни организации и изследвания и проучвания на неправителствения сектор. Наредба № 3 от 06.04.2017 г. за условията и реда за приемане и обучение на лицата, търсещи или получили международна закрила Обн. - ДВ, бр. 32 от 21.04.2017 г., в сила от 21.04.2017 г., издадена от министъра на

образованието и науката. Наредбата за приобщаващото образование, приета с ПМС No 286 от 04.11.2016г. Обн. ДВ. бр.89 от 11 Ноември 2016 г.

Настоящият Координационен механизъм кореспондира и се прилага паралелно с Координационния механизъм за реферирane и обгрижване на случаи на непридружени деца и деца жертви на трафик, завръщащи се от чужбина, създаден в изпълнение на чл. 6а, ал. 3 от Закона за закрила на детето.

II. Целеви групи деца

- Деца чужденци, търсещи и/или получили международна или временна закрила, които не са придружени от родител или друго пълнолетно лице, отговорно за тях по закона на приемащата държава;
- Непридружени деца чужденци, на които окончателно е отказана международна закрила или не са подали молба за международна или временна закрила;
- Деца чужденци, преминали държавната граница:

- със свой родител и впоследствие са изоставени или разделени от него
- без своите родители, но придружавани от друго пълнолетно лице, отговорно за тях по силата на закона на приемащата държава и което продължава да полага грижи за тях (разделени деца).

- Деца чужденци, родени в Република България от граждани на трета държава и изоставени от родителите си.

III. Система за междуинституционално сътрудничество

Системата за прилагане на междуинституционален подход задължава органите за закрила на детето на централно, регионално и местно ниво, другите отговорни институции и организации, в рамките на своите правомощия, съгласно действащата нормативна уредба да предприемат действия за:

1. Идентифициране на детето чужденец като непридружено или разделено от семейството си, насочване и настаняване.

Вариант 1: при преминаване на държавната граница

Вариант 2: във вътрешността на страната

2. Гарантиране на правата на непридружените деца чужденци или разделените от семействата си, чрез осигуряване на подходящ жизнен стандарт, достъп до здравни грижи, образование, социална подкрепа и адаптация.

3. Дългосрочно решение за закрила на непридружените деца чужденци или разделените от семействата си деца.

4. Взаимодействието между МВР, ДАБ и ДСП по Координационния механизъм се осъществява в условията на непрекъсваемост при изпълнение на правомощията им за работа – в режим 24/7, в празнични и почивни дни.

5. Създава се координационна мрежа за неотложна реакция в АСП за денонощно осигуряване на правото на закрила и/или на сигурна среда и настаняване в неотложни случаи, която обхваща 28 контактни точки на ниво РДСП към АСП, като към всяка контактна точка се обособяват оперативни екипи в ДСП на територията на съответната област, като органи за закрила на детето.

IV. Пътна карта, описваща отделните етапи от процеса на идентификация и интеграция на децата при прилагане на Координационния механизъм

Приложение 1:

Деца чужденци, търсещи и/или получили международна или временна закрила, които не са придружени от родител или друго пълнолетно лице, отговорно за тях по закона на приемащата държава

Приложение 2:

Непридружени деца чужденци, на които окончателно е отказана международна закрила или не са подали молба за международна или временна закрила

Приложение 3:

- Деца чужденци, преминали държавната граница:

- със свой родител и впоследствие са изоставени или разделени от него или

- без своите родители, но придружавани от друго пълнолетно лице, отговорно за тях по силата на закона на приемащата държава и което продължава да полага грижи за тях (разделени деца)

Приложение 4:

Деца чужденци, родени в Република България от граждани на трета държава и изоставени от родителите си

По отношение на тази група деца са приложими правилата на Регламент 2019/1111 на Съвета от 25 юни 2019 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на решения по брачни въпроси и въпроси, свързани с родителската отговорност, и относно международното отвличане на деца и/или Хагска конвенция за компетентността, приложимото право, признаването, изпълнението и сътрудничеството във връзка с родителската отговорност и мерките за закрила на децата от 19 октомври 1996 г. Когато посочените актове не могат да бъдат приложени, се предприемат действията, описани в Приложение 4.

V. Определения

В българското законодателство определение на понятието „непридружен“ е дадено в § 2, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Правилника за прилагане на Закона за чужденците в Република България. По смисъла на правилника:

„Непридружен“е малолетен или непълнолетен чужденец, който се намира на територията на Република България и не е придружен от свой родител или от друго пълнолетно лице, което отговаря за него по силата на българския закон или обичай.“

В Общ коментар № 6 (2005) Третиране на непридружените и отделени от семействата си деца извън държавата им по произход на Комитета на ООН за правата на детето, Комитетът приема следните определения:

„Непридружени деца (наричани също „непридружени непълнолетни”) са „деца” съгласно определението в член 1 от Конвенцията, които са отделени както от родителите си, така и от останалите роднини, и за тях не полага грижи възрастен, който по силата на закон или на обичай е отговорен за това.”

„Отделени от семействата си деца” са „деца” съгласно определението в чл. 1 от Конвенцията, които са отделени от родителите си или от основното лице, полагало за тях грижи по силата на закон или на обичай, но не непременно от други роднини. Следователно това могат да са деца, придружавани от други възрастни членове на семейството.”

За целите на настоящия Координационен механизъм се използва понятието „разделени“ деца, а не „отделени“.

VI. Действия и процедури на институциите за осигуряване на достъп до права

1. Идентификация на непридруженото дете чужденец

2. Назначаване на представител на непридруженото дете чужденец

3. Осигуряване на достъп до информация и изразяване мнението на детето чужденец (включително и право на правна помощ)

4. Осигуряване на съответстващ жизнен стандарт - на сигурна и безопасна среда

5. Оценка и определяне на най-добрия интерес на детето

6. Осигуряване на достъп до предучилищно и училищно образование

7. Осигуряване на детето на здравни грижи и достъп до здравни услуги за лечение на заболяванията, и за възстановяване на неговото здраве

8. Достъп до социални услуги

9. Осигуряване на детето на участие в игри и културна дейност

10. Местна интеграция и/или събиране със семейството

VII. Механизъм за изпълнение и мониторинг по прилагането на Координационния механизъм

1. Механизъм за изпълнение

За изпълнението на Координационния механизъм основните отговорни институции и органи са: министърът на вътрешните работи, министърът на труда и социалната политика, министърът на външните работи, министърът на здравеопазването, министърът на образованието и науката, председателят на Държавната агенция за закрила на детето, председателят на Държавна агенция за бежанците, изпълнителният директор на Агенцията за социално подпомагане, председателят на Националното бюро за правна помощ, секретарят на Националната комисия за борба с трафика на хора, управителят на Националната здравноосигурителна каса, председателят на УС на Националното сдружение на общините в Република България. В случаи на разглеждане на конкретни казуси, относими към международни актове, по които Министерство на правосъдието изпълнява функциите на централен орган, следва да вземат участие и експерти от посочената институция.

Финансовото осигуряване на дейностите по изпълнението на Координационния механизъм от страна на държавните институции ще бъде в рамките на одобрените годишни бюджети на ангажираните институции. Неправителствените организации подкрепят изпълнението на дейностите по Координационния механизъм със собствени финансови средства.

При изпълнение на правомощията си, страните по настоящия Координационен механизъм осъществяват партньорско сътрудничество с международните и неправителствените организации, работещи по проблемите на непридружените деца чужденци. Международните и неправителствените организации, работещи по проблемите на непридружените деца чужденци, предоставят информация на органите на централно ниво по настоящия Координационен механизъм за текущи програми и проекти в подкрепа на непридружените деца чужденци.

2. Мониторинг по прилагането на Координационния механизъм

2.1. Със заповед на председателя на ДАЗД към Националния съвет за закрила на детето се създава Постоянна експертна работна група, която има за задача да осъществява

мониторинг по прилагането на Координационния механизъм. Ръководството и секретариата на постоянната експертна работна група се осъществяват от ДАЗД.

2.2. В срок от 14 дни от приемането на настоящия Координационен механизъм, ръководителите на отговорните институции на национално ниво определят и изпращат до председателя на ДАЗД информация, вкл. координати за връзка с определените от тях служители, които да участват в постоянната експертна работна група, както и подават обобщена информация за служителите на регионално ниво, които са определени да изпълняват функциите на контактни точки по настоящия Координационен механизъм.

2.3. В срок от един месец от приемането на Координационния механизъм, ДАЗД изпраща обобщената информация до всички ангажирани по механизма институции на централно ниво.

2.4. Постоянната експертна работна група, в която участват представители на всички отговорни институции, с участието и на експерти от международни и неправителствени организации, работещи в областта на закрилата на детето и международната закрила, провежда ежемесечни заседания, като извън тях при възникнала необходимост може да се провеждат извънредни такива, на които се обсъждат въпроси, свързани с практическото приложение на Координационния механизъм, обсъждат се възникнали трудности и предизвикателства и търсене на решения в най-добрия интерес на детето.

2.5. В срок до три месеца след сформиране на постоянната експертна работна група, членовете на същата следва да разработят предложение за механизъм за генериране на информация от всички ангажирани институции, с цел създаване и поддържане на „База данни" към Националната информационна система на ДАЗД, с оглед проследяване на движението на всяко едно непридружено дете чужденец и подобряване на модела за работа по конкретни случаи.

2.6. На всеки 3 месеца постоянната експертна работна група отчита напредъка по прилагането в практиката на Координационния механизъм и запознава Националния съвет за закрила на детето към Държавната агенция за закрила на детето със съществуващите нови предизвикателства и трудности, като при необходимост подготвя предложения за промени в документа, така също и предложения за нормативни промени. Информацията по прилагането на настоящия Координационен механизъм се подава от отговорните институции на всяко тримесечие по утвърден образец от председателя на ДАЗД, съгласуван с ръководителя на съответното ведомство. Обобщената информация на регионално ниво се подава от съответните регионални структури по електронен път в 20-дневен срок от изтичането на отчетния период. ДАЗД обобщава и анализира информацията на национално ниво, която се представя на всички ангажирани институции, членове на постоянната експертна група.

2.7. В срок от един месец от приемането на настоящия Координационен механизъм с решение на членовете на Националния съвет за закрила на детето, органите на национално ниво информират своите структури на регионално и местно ниво за приетия Координационен механизъм, както и предоставят информация за определения представител на съответната институция в постоянната експертна работна група.

2.8. В срок от един месец от приемане на Координационния механизъм, председателят на ДАЗД изготвя образец за събиране на данни по т. 2.6. на VII и го съгласува с ръководителите на съответните ведомства на национално ниво.

2.9. Координационният механизъм се актуализира периодично, съобразно нормативните промени, регламентиращи правомощията на институциите, ангажирани в работата по случаи на непридружени деца чужденци или при възникнала необходимост от практиката на институциите.

VI. Предприемане на действия за осигуряване на учебна заетост на непридружени деца или разделени от семействата си деца чужденци от отговорните институции и организации

- До 14 дни от връчването на решението в производство по международна закрила се предприемат действия за осигуряване на учебна заетост, здравеопазване и достъп до услуги (отговорни институции-ДАБ, ДСП, РУО, РЗОК, РДСП, община, международни организации и НПО).
- До 3 месеца от връчването на решението в производство по международна закрила децата с разрешено продължително пребиваване, могат да бъдат приемани и обучавани в детските градини и училищата, като за тях се осигурява безплатно образование и обучение при условията и по реда за български граждани, съгласно чл. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование (отговорни институции-ДСП, община, МОН и РЗИ).
- За осъществяване на достъпа до образование може да се прилага Наредба № 3 за условията и реда за приемане и обучение на лицата, търсещи или получили международна закрила, като се подаде заявление в РУО, в случаите когато на лицето е издаден ЛНЧ и е подадена молба за международна закрила или лицето желае да я подаде, след като е било изоставено (отговорни институции- ДСП, община, РУО).
- При неустановена възможност за завръщане в страната на произход или събиране със семейство, и съгласно чл. 28а от ЗЧРБ за въвеждане на временна регуларизация (пребиваване) на детето до навършване на 18 години, ДСП планира и организира провеждането на индивидуални мерки за подкрепа в процеса на адаптация на детето в местната общност, социално включване, достъп до здравеопазване, образование, социални услуги, съвместно с кмета на общината, като те планират мерки за работа с местната/приемащата общност, относно адаптацията на детето в общността и подкрепа от страна на местното население и граждански организации за успешна интеграция на непридруженото дете.
- Интеграция на детето в местната общност се осъществява целогодишно. Докато детето се намира на територията на Република България, компетентните институции предприемат действия за интегрирането му в общността – ползване на подходящи услуги – здравни, социални; записване на детска ясла, включване в образователния процес - детска градина, училище и т.н.
- През целия период на пребиваване всички действия се извършват с участието на социален работник от отдел „Закрила на детето“ към ДСП, представител по ЗУБ,

ръководител на социалната или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа, или приемното семейство, както и представител на общината по настоящ адрес и участието на различните услуги (здравни, образователни и т.н.).

VII. Механизъм за прием и осигуряване на достъп до предучилищно и училищно образование на непридружени деца или разделени от семействата си деца чужденци, намиращи се на територията на република българия, включително децата, търсещи и/или получили международна или временна закрила

На децата, търсещи или получили международна закрила, се осигурява безплатно образование в държавните и в общинските училища на Република България при условията и по реда за българските граждани.

Приемането на лицата, търсещи или получили международна закрила, се извършва в държавни и в общински детски градини и училища на територията на Република България над утвърдения държавен план-прием или училищен план-прием.

Приемане и обучение на малолетни и непълнолетни чужденци, търсещи или получили международна закрила:

1. Приемането на малолетен или непълнолетен чужденец, търсещ или получил международна закрила, в определена подготвителна група на задължителното предучилищно образование или в определен клас в държавно или в общинско училище се извършва в съответствие с плана за действие по случая, изготвен от ДСП, в консултация с детето и след подадено заявление от представителя на непридруженото малолетно или непълнолетно лице, търсещо или получило международна закрила до началника на съответното регионално управление на образованието. Заявлението се подава в 28-те регионални управления на образованието (РУО) в областните градове в страната, като се приемат на място в РУО или на електронен адрес, посочен на сайта на РУО.
2. Началникът на регионалното управление на образованието в срок до 7 работни дни насочва малолетния или непълнолетния чужденец към определено училище съобразно плана за действие по случая, изготвен от ДСП, в консултация с непридруженото малолетно или непълнолетно лице, търсещо или получило международна закрила. Насочването за приемане и обучение в държавните и в общинските училища се осъществява след:

   - предоставен статут за закрила

   -предоставен личен номер на чужденец (ЛНЧ) на детето или ученика, вписан в регистрационна карта на родител/настойник/попечител/представител на детето или ученика, ако детето или ученикът са под 14-годишна възраст, съответно вписан в самостоятелна регистрационна карта – над 14-годишна възраст
3. Записване на деца, търсещи или получили международна закрила в държавни и общински училища на територията на Република България:

- ✓ Записването се извършва по време на цялата учебна година, но не по-късно от 30 учебни дни преди приключването на втория учебен срок.
- ✓ В случаите, когато записването на малолетни и непълнолетни чужденци, търсещи или получили международна закрила, в държавните или в общинските училища се извършва до 45 учебни дни преди приключването на втория учебен

срок, оформянето на годишните оценки се извършва въз основа на едно текущо изпитване по учебен предмет.

- ✓ Записването на деца и ученици в предучилищна и училищна възраст за обучение в държавните и в общинските училища може да се извърши след:
  - представен в училището медицински документ на ученика съгласно изисквания на Министерството на здравеопазването
  - провеждане на събеседване и насочване на детето или ученика в определена подготвителна група на задължителното предучилищно образование или в определен клас на училищното образование, когато ученикът не притежава документ за завършен клас, етап или степен на образование, съгласно разпоредбите на Наредба № 3 от 06.04.2017 г. за условията и реда за приемане и обучение на лицата, търсещи или получили международна закрила.
- ✓ Търсещите или получилите международна закрила се записват в училищното образование, след като валидират компетентности при условията и по реда, определени в Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците, с изключение на записването в класовете от началния етап на основната образователна степен - от I до IV клас, в които ученик, търсещ или получил международна закрила, се записва по възраст, без да валидира придобити компетентности.
- ✓ Ученик, търсещ или получил международна закрила, може да бъде записан в определен клас в държавно или в общинско училище за класовете от прогимназиалния или първия гимназиален етап, като същият следва да валидира придобити компетентности за завършен предходен клас или етап на образование до края на учебната година, в която е приет за обучение.
- ✓ В случай че ученикът, търсещ или получил международна закрила, не може да валидира компетентностите по всички учебни предмети за предходния клас или етап на образование до края на учебната година, той има право да бъде записан в следващ клас при успешно завършено обучение на класа, в който се е обучавал през съответната учебна година, и да прехвърли за валидиране до 3 учебни предмета от предходния клас или етап на образование до завършване на съответния етап на образование - прогимназиален или първи гимназиален етап, в който се обучава.
- ✓ В случай че до завършване на съответния етап на образование ученикът, търсещ или получил международна закрила, не валидира прехвърлените за валидиране до 3 учебни предмета, той не получава свидетелство за основно образование или удостоверение за първи гимназиален етап на средно образование.
- ✓ Когато резултатите от обучението на ученици, търсещи или получили международна закрила, обучаващи се в класовете от прогимназиалния или първия гимназиален етап, не позволяват преминаването им в следващ клас, по преценка на комисията може да повторят класа или да бъдат върнати в предходен клас, но не с повече от три години от класа, в който учениците са се обучавали през съответната учебна година.

Организация и координация на дейностите във връзка с приемането на малолетни и непълнолетни чужденци, търсещи или получили международна закрила.

- Организацията и координацията на дейностите във връзка с приемането на малолетни и непълнолетни чужденци, търсещи или получили международна закрила, се осъществяват от координиращия екип в училището, създаден по реда на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.
- В срок до 7 работни дни от насочването, директорът на училището по предложение на координиращия екип определя със заповед комисия за провеждане на събеседване и насочване на малолетния или непълнолетния чужденец, търсещ или получил международна закрила, в определена подготвителна група на задължителното предучилищно образование или в определен клас на училищното образование.
- Съставът на комисията в училището за провеждане на събеседване и насочване на децата, търсещи или получили международна закрила, в определена подготвителна група на задължителното предучилищно образование, включва учители от подготвителната група на задължителното предучилищно образование и психолог, а по преценка на координиращия екип - и други педагогически специалисти.
- Съставът на комисията в училището за провеждане на събеседване и насочване на ученици, търсещи или получили международна закрила, включва учител по български език и литература или начален учител, учители по учебни предмети за класа, съответстващ на възрастта на чужденеца, психолог или педагогически съветник, а по преценка на координиращия екип – и други педагогически специалисти.
- В срок до 7 работни дни от издаването на заповедта на директора комисията провежда събеседване с малолетния или непълнолетния чужденец, търсещ или получил международна закрила, за изучаваните предмети и за класа или за начина, по който се е обучавал в държавата по произход, с цел насочването му в определена подготвителна група на задължителното предучилищно образование или в определен клас от училищното образование и изготвя протокол, който съдържа:

1. предложение за подготвителната група или класа, в който чужденецът може да продължи обучението си

2. предложение за профил или специалност от професия, по която чужденецът може да се обучава (където е приложимо)

3. предложение за формата на обучение

Съответното регионално управление на образованието съдейства за осигуряването на преводач при провеждането на събеседването.

Неразделна част от протокола е картата от проведеното събеседване, в която се отразява становището на комисията за допълнителното обучение по български език като чужд за подкрепа на приобщаването на малолетния или непълнолетния чужденец, търсещ или получил международна закрила, както и за допълнително обучение по други учебни предмети при необходимост.

Протоколът заедно с картата от проведеното събеседване се предоставят на координиращия екип в училището.

- Координиращият екип в срок до 7 работни дни от получаването на протокола и на картата от проведеното събеседване, изготвя доклад до директора на училището, който съдържа и указания към учителите в подготвителната група или към учителите по учебни предмети за организиране при необходимост на допълнително обучение и за продължителността на съответното обучение.
- В срок до 7 работни дни координиращият екип в училището информира ДСП и представителя на непридруженото малолетно или непълнолетно лице, търсещо или получило международна закрила за резултатите от проведеното събеседване, за указанията, отправени към учителите за провеждане на необходимото допълнително обучение, както и за продължителността на обучението.
- Директорът на училището издава заповед в срок до 3 работни дни от получаването на доклада за приемането на малолетния или непълнолетния чужденец, търсещ или получил международна закрила, в съответна подготвителна група или в съответен клас съобразно доклада на координиращия екип.
- Комисията проследява напредъка на малолетния или непълнолетния чужденец, търсещ или получил международна закрила, и изготвя доклад до координиращия екип в края на съответната учебна година и при необходимост променя дадените насоки.
- Въз основа на доклада координиращият екип може да предложи на директора промяна в указанията за организиране на индивидуалната работа с чужденеца в зависимост от резултатите от обучението му, за което информира ДСП и представителя на непридруженото малолетно или непълнолетно лице, търсещо или получило международна закрила.

За децата и учениците, търсещи или получили международна закрила, приети в държавните и в общинските училища в Република България, се осигуряват:

1. допълнителни модули по образователно направление български език - за децата, които са в задължителна предучилищна възраст

2. допълнително обучение по български език и литература като част от общата подкрепа за придобиване на очакваните резултати от обучението по учебния предмет, определени в учебната програма за съответния клас - за учениците, които са в задължителна училищна възраст

3. допълнително обучение по български език като чужд за подкрепа на приобщаването им - за учениците, които са в задължителна училищна възраст

Допълнителното обучение по български език като чужд за деца и ученици, търсещи или получили международна закрила, се провежда при условията и по реда, определени в държавните образователни стандарти по чл. 22, ал. 2, т. 2, 7 и 17 от Закона за предучилищното и училищното образование, и след подадено заявление представителя на непридруженото малолетно или непълнолетно лице, търсещо или получило международна закрила до директора на училището.

4. психологическа подкрепа при необходимост, както и други дейности за обща подкрепа за личностно развитие на учениците, които се обучават в съответното училище

5. допълнителна подкрепа за личностно развитие при необходимост, включително и ресурсно подпомагане на ученици със специални образователни потребности

VIII. Алгоритъм за прилагане на механизма за прием и осигуряване на достъп до предучилищно и училищно образование на непридружени деца или разделени от семействата си деца чужденци, намиращи се на територията на Република България, включително децата, търсещи и/или получили международна или временна закрила в НУ „Станислав Доспевски“ гр. Самоков

Алгорътъмът е създаден съгласно Наредба № 3 от 06.04.2017 г. за условията и реда за приемане и обучение на лицата, търсещи или получили международна закрила - Обн. - ДВ, бр. 32 от 21.04.2017 г., в сила от 21.04.2017 г. издадена от Министъра на образованието и науката и Наредбата за приобщаващото образование, приета с ПМС No 286 от 04.11.2016г. Обн. ДВ. бр.89 от 11 Ноември 2016 г.

№	Дейност	Отговорник	Срок
1	Подаване на заявление от представител на непридруженото малолетно или непълнолетно лице, търсещо или получило международна закрила до началника на съответното регионално управление на образованието.	Представител на непридруженото малолетно или непълнолетно лице, търсещо или получило международна закрила	По време на цялата учебна година
2	Насочване на малолетния или непълнолетния чужденец към определено училище в съответствие с плана за действие по случая, изготвен от ДСП.	Началник на регионалното управление на образованието	7 работни дни от подаването на заявлението
3	Създаване на координиращ екип в училището, отговарящ за организацията и координацията на дейностите във връзка с приемането на малолетни и непълнолетни чужденци, търсещи или получили международна закрила.	Директор	Начало на учебната година
4	Определяне със заповед комисия за провеждане на събеседване и насочване на малолетния или непълнолетния чужденец, търсещ или получил международна закрила, в определена подготвителна група на задължителното предучилищно образование или в	Директор, координатор	7 работни дни от насочването

	определен клас на училищното образование.		
5	Провеждане на събеседване с малолетния или непълнолетния чужденец, търсещ или получил международна закрила, за изучаваните предмети и за класа или за начина, по който се е обучавал в държавата по произход, с цел насочването му в определена подготвителна група на задължителното предучилищно образование или в определен клас от училищното образование	Комисия	7 работни дни от издаването на заповедта на директора
6	Изготвяне на протокол и карта от проведеното събеседване	Комисия	До 7 работни дни от издаването на заповедта на директора
7	Изготвяне на доклад до директора на детската градина или училището, който съдържа и указания към учителите в подготвителната група или към учителите по учебни предмети за организиране при необходимост на допълнително обучение и за продължителността на съответното обучение.	Координиращ екип	До 7 работни дни от получаването на протокола и на картата от проведеното събеседване
8	Информиране на ДСП и представителя на непридруженото малолетно или непълнолетно лице, търсещо или получило международна закрила за резултатите от проведеното събеседване и за указанията, отправени към учителите, за провеждане на допълнително обучение.	Координиращ екип	До 7 работни дни от получаването на протокола и на картата от проведеното събеседване
9	Издаване на заповед за приемането на малолетния или непълнолетния чужденец, търсещ или получил международна закрила, в съответна подготвителна група или в съответен клас съобразно доклада на координиращия екип.	Директор	До 3 работни дни от получаването на доклада

10	Проследяване напредъка на малолетния или непълнолетния чужденец, търсещ или получил международна закрила.	Комисия	През цялата учебна година
11	Изготвяне на доклад до координиращия екип в училището, относно напредъка на непридруженото малолетно или непълнолетно лице	Комисия	В края на съответната учебна година и при необходимост

Пътна карта, описваща отделните етапи от процеса на идентификация и интеграция на децата при прилагане на Координационния механизъм

Приложение 1: Пътна карта, описваща отделните етапи от процеса на идентификация и интеграция на деца чужденци, търсещи и/или получили международна или временна закрила, които не са придружени от родител или друго пълнолетно лице, отговорно за тях по закона на приемащата държава

Срок	Дейности и мерки	Отговорна институция
24 часа	*Идентификация на непридруженото дете, вкл. и относно възрастта му, се извършва въз основа на наличните документи, а при липса на такива – на декларативен принцип.* *При установяване на непридружено дете чужденец на границата или във вътрешността на страната, от ГДГП или други органи на МВР (ДМ, ОДМВР, СДВР), незабавно се уведомява ДСП, в чийто район попада настоящото местонахождение на детето, за предприемане на мярка за закрила.* *- Когато непридруженият е подал молба за международна или временна закрила се уведомява ДАБ. Детето, подало молба за международна закрила, се предава на ДАБ, за настаняване в РПЦ. Органите на МВР предават непридруженото дете, подало молба за международна закрила, на служител от РПЦ на ДАБ с протокол за предаване на лице, като ДАБ осигурява транспортирането на детето. ДСП осигурява социален работник.* *- Когато молбата за международна закрила е подадена в ДСП, социалните работници предават непридруженото дете на служител от РПЦ на ДАБ с протокол за предаване на лице.* *Когато броят на непридружените деца е над 5 /пет/ се търси съдействието на органите на МВР за предаването им на ДАБ. По искане на ДАБ при транспортирането на непридружените може да им бъде предоставена полицейска охрана със заповед на началника на съответното районно управление на МВР или оправомощен от него служител.* ***Хипотеза на настаняване на дете в териториално поделение на ДАБ:*** **ГДГП, ДМ/ОДМВР/СДВР:** 1. Провеждат полицейски действия съгласно българското законодателство и утвърдените процедури.	МВР, ДАБ, ДСП

	2. При установяване сред задържаните лица на границата или във вътрешността на страната на непридружено ненавършило пълнолетие дете чужденец се уведомява териториално компетентната дирекция „Социално подпомагане“, която изпраща представител. 3. Органите на МВР предоставят информация на непридруженото дете по начин, съответстващ на възрастта и развитието му относно действията по идентификацията му, мярката „полицейска закрила“ и правото му да кандидатства за международна закрила. 4. Задължително се осигурява преводач на езика, който разбира чужденецът. За целта се търси съдействието на международните и неправителствени организации с опит и експертиза в областта на миграционното и бежанското право - ВКБООН, МОМ, на неправителствени организации, БЧК, УНИЦЕФ. 5. Подаването на молба за предоставяне на международна закрила се извършва лично и доброволно от непридруженото дете чужденец, като същата може да бъде в устна или писмена форма. 6. Когато молбата не е писмена, орган на МВР изготвя писмен документ, в който ясно посочва заявеното желание на непридруженото дете чужденец за търсене на международна закрила. Непридруженото дете се информира за съдържанието на изготвения документ, който се подписва при възможност от него, от преводач и от социален работник. 7. При установено желание на непридруженото дете чужденец за търсене на международна закрила, длъжностното лице от МВР информира определеното длъжностно лице от ДАБ за заявеното желание. Служителите уточняват в кое РПЦ на ДАБ ще бъде прието детето чужденец; датата и часа на предаването на детето; здравословното му състояние и съпътстващата документация (вкл. установена уязвимост и налични медицински документи). 8. Органите на МВР предават на ДАБ с протокол за предаване на лице. ДАБ осигурява транспортирането на детето. ДСП осигурява социален работник. С детето се предава и наличната документация (молба, лични документи, протокол). В протокола, длъжностните лица отразяват и друга информация, имаща отношение към детето и към процеса на планиране на последващите административни действия и мерки. **ДСП** 1. В ДСП се регистрира сигнал за дете в риск. ОЗД изпраща социален работник за среща и разговор с детето. 2. Социалният работник предоставя информация на непридруженото дете по начин, съответстващ на възрастта и развитието му относно условията и реда за кандидатстване за	

	международна закрила и за прилагане на мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето, в случай на отказ за търсене на международна закрила. 3. От срещата с детето се съставя протокол, който се подписва от социалния работник, детето и други длъжностни лица, които са присъствали на срещата. В протокола се отразява искането на детето за предоставяне на международна закрила.	
До 6 дни	*Регистрация на детето, търсещо международна закрила – подаване на молба за международна закрила, снемане на лични данни, генериране на ЛНЧ, издаване на регистрационна карта, настаняване в РПЦ – в място със специални условия (отделно от пълнолетни лица, с подсигурена грижа и сигурност).* **ДАБ** извършва регистрация на непридруженото дете по реда и условията на ЗУБ и уведомява НБПП и ДСП по настоящ адрес на детето (местопребиваване) за определяне на представител (чл. 25 от ЗУБ) и социален работник (чл. 15 от ЗЗДет.).	ДАБ
До 6 дни	**Национално бюро за правна помощ** Определяне на представител (чл. 25 от ЗУБ)	НБПП
До 10 дни	**ДСП** (по настоящ адрес на детето) регистрира сигнал за дете в риск и определя социален работник по чл. 15 от ЗЗДет. за участие в административното производство на детето пред ДАБ. Определеният социален работник, извършва проучване и оценка на сигнала. Изготвя социален доклад за положението на детето и оценка на сигнала.	ДСП
До 14 дни	**ДСП** Предоставя доклада на определения представител от Националното бюро за правна помощ, както и на председателя на ДАБ. Социалният работник от ОЗД организира екипна среща с представителя от НБПП, социален работник (експерт) от ДАБ и интервюиращия орган от ДАБ с цел набелязване и координиране на последващи действия в интерес на непридруженото дете. От срещата се съставя протокол.	ДСП
До 1 месец	**ДСП** 1. В ОЗД/ДСП се открива работа по случай за дете в риск. По случая се изготвя План за действие, в който се залагат ясни и изпълними мерки и дейности, като се поставят конкретни срокове със знанието, съгласието на всички ангажирани институции и организации в работата по всеки един случай на непридружено дете, търсещо международна закрила. Планът за действие се съгласува и подписва от участниците. На ДАБ и представителя от НБПП се предоставя социален доклад за положението, потребностите и интереса на непридруженото дете, както и екземпляр от Плана за действие. Социалният работник и представителят предприемат действия за включването на други специалисти в работа по случая (психолог и др.) и за осигуряване на	ДСП, ДАБ, община, доставчици на социални услуги, НБПП

	правна помощ на детето в производството. 2. При наличие на рискови обстоятелства (насилие, злоупотреба, трафик и др.) които налагат извеждане на детето от центъра на ДАБ, ДСП и кмета на общината идентифицират социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа за настаняване по реда на ЗЗДет. и ЗСУ. 3. При видими несъответствия между физическото развитие и заявената календарна възраст от детето при неговата регистрация, ДСП изразява становище до ДАБ за извършване на експертиза за установяване на възрастта на непридруженото дете, след предварително съгласие на неговия представител (по реда и условията на чл. 61, ал. 3 от ЗУБ). Ако съмнението продължава да съществува и след направената оценка на възрастта (при гранични възрасти), се приема за достоверна декларираната от детето възраст.	
До 3 месеца (чл. 26, ал. 3 от ЗУБ)	В съответствие с плана за действие по случая, в консултация с детето, представителят на малолетното или непълнолетното лице, търсещо и/или получило международна закрила, подава заявление по образец (Приложение № 1), включено в Наредба № 3 за условията и реда за приемане и обучение на лицата, търсещи или получили международна закрила до регионално управление на образованието (РУО), което да насочи непридруженото малолетно или непълнолетно лице към определена детска градина или училище в срок до **7 работни дни** от подаване на заявлението. В детската градина или училище в срок до **7 работни дни** се сформира комисия, която: - определя подготвителната група на задължителното предучилищно образование или класа, в който да се приеме и обучава непридруженото малолетно или непълнолетно лице; - прави препоръки за осигуряване на допълнителни модули по образователно направление български език за децата в задължителна предучилищна възраст, за осъществяване на допълнително обучение по български език като чужд, по учебния предмет български език и литература и по други учебни премети, както и за продължителността на съответното обучение, съгласно картата за проведено събеседване с лице, търсещо или получило международна закрила по образец (приложение № 2) от Наредба № 3 от 6 април 2017 г. за условията и реда за приемане и обучение на лицата, търсещи или получили международна закрила; - проследява напредъка на непридруженото малолетно или непълнолетно лице и при необходимост променя дадените насоки. Приемането и обучението на малолетното и непълнолетното лице следва да се осъществява	НБПП, РУО, Общинска администрация

	съгласно разпоредбите на цитираната Наредба № 3, когато лицето не притежава документ за завършен предходен клас.	
По време на производството	**ДАБ** Осигурява в РПЦ обучение по български език чрез НПО, начисляване на храна, здравно осигуряване – както и действия за избор на личен лекар, ваксиниране, медицински преглед. По време на производство за предоставяне на международна закрила, непридружените деца чужденци получават здравно осигуряване за сметка на държавния бюджет, като придобиват правото на достъп до медицинска помощ и безплатно ползване на медицинско обслужване при условията и по реда за българските граждани. 1. При заболяване и провеждане на преглед с назначаване на лечение (от ЦСМП или друг медицински специалист), закупуването на медикаментите и проследяване приема им от детето, се осъществява от лицето, което е натоварено с тези задължения от служителите на РПЦ, от определения представител по чл. 25, ал. 2 от ЗУБ или от лицето, полагащо грижи за детето, при което то е настанено по реда на ЗЗДет. (вкл. социалната или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа). 2. Директорът на Районната здравноосигурителна каса и председателите на съответните районни колегии на Български лекарски съюз, съгласувано с директора на съответното заведение (център за настаняване на ДАБ, социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа/ДМСГД и т.н.) осъществяват служебен избор на Общо практикуващ лекар за лицата (вкл. непридружените деца), в процедура за придобиване статут. 3. Регионалните здравни инспекции определят служител от структурата, който да изпълнява функциите на „точка за контакт“ и оказва съдействие при избора на общо практикуващ лекар. 4. Регионалните здравни инспекции и Центровете за спешна медицинска помощ осъществяват хигиенен контрол и оказват спешна медицинска помощ в изградените пунктове за първичен прием и временните приемателни центрове. 5. Министерство на здравеопазването, чрез Центровете за спешна медицинска помощ, организира дейностите по оказване на спешна медицинска помощ на непридружените деца чужденци в изградените пунктове за първичен прием и временните приемателни центрове за чужденци. До стартиране на производството за предоставяне на статут, при спешни случаи, детето може да бъде настанено за болнично лечение. 6. Регионалните здравни инспекции организират провеждането на имунизации на всички ново настанени деца до 15 навършени години, които са с открито производство за предоставяне на статут и нямат документи за извършени профилактични имунизации, като при първа възможност	ДАБ ДАБ, доставчици на социални или интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа РЗОК, БЛС, ДАБ, ДМСГД, доставчици на социални или интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа РЗИ РЗИ, ЦСМП РЗИ, ЦСМП РЗИ ДАБ, РЗИ РЗИ РЗИ ДАБ, РЗИ РЗИ ЦСМП

	се прилагат според възрастта една доза комбинирана ваксина срещу дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит, хемофилус инфлуенце тип Б или комбинирана ваксина срещу дифтерия, тетанус, коклюш и полиомиелит и една доза трикомпонентна ваксина срещу морбили, рубеола и паротит. 7. Непосредствено след настаняването им в пунктовете за първичен прием или във временни приемателни пунктове, центрове на ДАБ, регионалните здравни инспекции организират извършването на микробиологични, паразитологични и вирусологични изследвания в лабораториите на РЗИ на непридружените деца, търсещи международна закрила. При установена необходимост съдействат за осъществяване на консултация с медицински специалист и настаняване на детето за лечение в инфекциозно отделение, с придружител (в зависимост от възрастта му). 8. Министерство на здравеопазването, чрез Регионалните здравни инспекции, организира осъществяването на здравен контрол върху санитарно-хигиенното състояние и битовите условия в пунктовете за първичен прием и временните приемателни центрове, регистрационно-приемателните центрове на ДАБ. 9. При настаняване в пунктове за първичен прием или временни приемателни пунктове следва първо да се извърши медицински преглед от медицински специалист, определен със съдействието на РЗИ, при който да се проверят наличните медицински документи на детето, в т.ч. имунизационен паспорт или документ за проведени имунизации, ако са налице такива. 10. Регионалните здравни инспекции предоставят на лицето, определено по реда на чл. 25 от Закона за убежището и бежанците, на непридруженото дете, получило международна закрила, информация за извършваните в Република България профилактични прегледи и изследвания. Предоставят информация относно реда за провеждане на задължителните имунизации и реимунизации съгласно Имунизационния календар на Република България и съставянето на план за приоритетно провеждане на съответните за възрастта задължителни имунизации и реимунизации при липса на данни за проведени такива. За времето до избор на общопрактикуващ лекар имунизациите се провеждат от Имунизационния кабинет на Регионалната здравна инспекция. 11. Регионалните здравни инспекции предоставят на лицето, определено по реда на чл. 25 от Закона за убежището и бежанците на непридруженото дете, получило международна закрила, информация относно правото на достъп до здравни дейности, включени в национални и регионални здравни програми.	РЗИ, ДАБ

	12. Регионалните здравни инспекции предоставят на лицето, определено по реда на чл. 25 от Закона за убежището и бежанците на непридруженото дете, получило международна закрила, информация за здравните изисквания за прием в детско и учебно заведение. 13. При необходимост, Регионалните здравни инспекции извършват пълен обем от противоепидемични мерки. 14. Центровете за спешна медицинска помощ при необходимост - оказват спешна медицинска помощ. 15. По указание и под контрола на Регионалните здравни инспекции, медицинският специалист, обслужващ центровете за настаняване на непридружени деца и центровете към ДАБ, осъществява ежедневен мониторинг по отношение на ново регистрирани заразни заболявания. Заболелите деца се хоспитализират за лечение в инфекциозно отделение. 16. Регионалните здравни инспекции извършват епидемиологично проучване и при необходимост предписват прилагане на противоепидемични мерки. За всеки случай се уведомява МЗ.	
До 6 месеца	**ДАБ** Провежда производство – дъблинска процедура и събиране с членове на семейството в други европейски държави; съдейства за навременно осигуряване на правна помощ. Социалният работник от ОЗД и представителят информират детето за важността от предоставяне на данни за негови родители или други роднини в Европейския съюз на първото интервю. На основата на тази информация представителят изготвя молба от името на детето за стартиране на дъблинско производство за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждане на молбата за закрила. Работи се в посока събиране със семейство по Регламент Дъблин. **ДСП** В рамките на производството, социалният работник от ОЗД оказва подкрепа и съдействие на детето по време на неговото изслушване и интервюта. случая и нова актуална оценка. ДСП изразява становище за интереса на детето до председателя на ДАБ и представителя от НБПП. Подкрепя детето при представяне на неговата бежанска история пред административния орган – ДАБ. В рамките на производството при наличие на нови обстоятелства или представяне на нови доказателства се прави преглед на	ДАБ, община ДСП ДСП
В разумен срок преди връчване на решението	**ДАБ в разумен срок,** преди връчване на решение за предоставяне на международна закрила, ДАБ уведомява представителя на детето от НБПП и ДСП и кмета на общината за планираната дата за връчване на решението на непридруженото дете и приключване на производството. В срок до 3 (три) работни дни от връчване на решението за предоставяне на международна	ДАБ, ДСП, община, НБПП

	закрила, ДАБ уведомява ДСП и ДАЗД за връчването, с цел проследяване на развитието на случая. **ДСП и кметът на община** предприемат действия за договаряне настаняване на детето в подходяща социална услуга по реда и условията на ЗЗДет. ДСП и представителя провеждат екипна среща с ръководителя и персонала на услугата, на която представят случая на непридруженото дете. Социалният работник от ОЗД предприема действия за подготовка на детето за извеждане от центъра на ДАБ и настаняване в определената социална услуга.	
До 14 дни от връчването на решението	Връчване на решение в производство по международна закрила – връчване на решение за предоставяне или отказ на международна закрила, генериране на ЕГН, подаване на заявление за български лични документи. При връчване на решение, с което се отказва международна закрила, ДАБ съвместно с представителя от НБПП организират предоставянето на правна помощ за съставяне и подаване в срок на жалба против отказа до съответния компетентен съд.	ДАБ, НБПП, НПО, община
До 14 дни от връчването на решението	**ДАБ** Уведомяване и предаване на детето на ДСП по местонахождение на детето за предприемане на мерки за закрила, с копие до ДАЗД. Транспортът се осигурява от съответната РДСП. **ДСП** Издаване на заповед на директора на ДСП за извеждане на детето от центъра на ДАБ и настаняване в социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа за деца по реда на ЗЗДет., в приемно семейство или в семейство на роднини или близки. Предприемане на действия за осигуряване на учебна заетост, здравеопазване, достъп до услуги. Международните и неправителствените организации (ВКБООН, УНИЦЕФ, БХК и др.) с опит и експертиза в областта на закрила на детето, миграционно и бежанско право, достъп до права и защита на деца, чужди граждани и деца бежанци, оказват подкрепа на ДСП и на персонала на социалната или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа в работата по случая и в процеса на провеждане на психо-социална работа, съдействие и подкрепа на непридруженото дете.	ДАБ ДСП, РУО, РЗОК, РДСП, община, международни организации и НПО
През целия етап, от най-ранен момент	Организиране и провеждане на действия по събиране на детето и семейството му, осигуряване на правна помощ. Когато местонахождението на членовете на семейството е неизвестно, ДАБ в сътрудничество с Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, Българския червен кръст и други организации предприема действия за издирването им. Издирването се извършва при условията на поверителност, когато това се налага от обстоятелствата.	ДАБ, ВКБООН, МВнР, БЧК, НПО, НБПП

	ДАБ улеснява събирането на разделени семейства, като съдейства на чужденците за издаване на пътни документи, визи и за допускането им до територията на страната. Визи на членовете на семейството се издават от българските дипломатически или консулски представителства, след разрешение на Председателя на ДАБ за събиране на непридружен малолетен или непълнолетен чужденец с предоставена международна закрила с родителите му или с друг пълнолетен член на семейството му или с лице, което отговаря за него по силата на закон или обичай, когато родителите му са починали или са в неизвестност.	
До 1 година	*Интеграция на детето в местната общност* ДСП, съвместно с кмета на общината планира мерки за работа с местната/приемаща общност, относно адаптацията на детето в общността и подкрепа от страна на местното население и организации за успешна интеграция.	ДСП, община, училище/детска градина, доставчици на услуги, спортни клубове

Приложение 2: Пътна карта, описваща отделните етапи от процеса на идентификация и интеграция на непридружени деца чужденци, на които е отказана международна закрила или не са подали молба за международна или временна закрила

Срок	**Дейности и мерки**	**Отговорна институция**
2.1. Непридружени деца, които не са подали молба за международна или временна закрила		
24 часа	**МВР** 1. По отношение на децата, които не са заявили желание да търсят международна или временна закрила на територията на Република България, длъжностно лице от МВР уточнява с длъжностното лице от териториално компетентната дирекция „Социално подпомагане“ възможността за предприемане на мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето. Детето се предава на служител на дирекция „Социално подпомагане“ за предприемане на действия по компетентност. 2. В предвидени от закона случаи, по отношение на непридруженото дете чужденец може да бъде предприета мярка „Полицейска закрила“. Детето, на което е предоставена полицейска закрила се настанява в специално помещение в РУ на МВР или в дом за временно настаняване на малолетни и непълнолетни (ДВНМН) при МВР (в тези случаи при приемането на детето се извършва медицински преглед в лечебно заведение, сключило договор с МВР за целта, за което се изготвя	МВР МВР, ДСП ДСП МВР ДСП ДСП МВР

	документ от квалифицирано медицинско лице); в социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа, или в Спешен прием към Център за обществена подкрепа. **ДСП** 1. В ДСП се регистрира сигнал за дете в риск. ОЗД изпраща социален работник за среща и разговор с детето. 2. Социалният работник информира и консултира детето чрез услугите на преводач (за целта се търси съдействието на международни и неправителствени организации, с опит в областта на миграционното и бежанско право – ВКБООН, МОМ, БЧК, УНИЦЕФ, НПО) за правото му да заяви искане за предоставяне на международна закрила в страната (по реда на ЗУБ) или временна закрила и за произтичащите от това действия, процедури и права. От срещата с детето се съставя протокол, който се подписва от социалния работник, детето и други длъжностни лица, които са присъствали на срещата. В протокола се отразява отказа на детето за предоставяне на международна закрила. 3. При отказ от търсене на международна закрила, ДСП прави искане за предоставяне на „полицейска закрила“. ДСП уведомява кмета на съответната община. В рамките на полицейската закрила, при всички случаи, независимо от мястото на настаняване на детето, се извършва медицински преглед за удостоверяване на здравословното състояние на детето. 4. При видими несъответствия между физическото развитие и заявената календарна възраст от детето, ДСП и органът, предприел полицейската закрила предприемат действия за установяване на възрастта на непридруженото дете (по аналогия с чл. 61а, ал. 2 от ЗУБ). Ако съмнението продължава да съществува и след направената оценка на възрастта (при гранични възрасти), се приема за достоверна декларираната от детето възраст. **МВР** При провеждане на специализирана полицейска операция от полицейски органи от структури на МВР и проверка на адреси, могат да бъдат установени непридружени ненавършили пълнолетие чужденци. Органите на МВР незабавно информират дирекция „Социално подпомагане“, на чиято територия е установено детето, за изпращане на социален работник от отдел „Закрила на детето”. 1. Задължително се осигурява преводач на езика, който разбира чужденецът, който да обясни на детето по разбираем за него начин и език, за провеждане на разговорите с оглед уточняване на правното му положение. За целта се търси съдействието на международните и неправителствени организации с опит и експертиза в областта на миграционното и бежанското право – ВКБООН, МОМ, на неправителствени организации, БЧК, УНИЦЕФ.	

	2. Уведомяване на териториално компетентната дирекция „Социално подпомагане“ за предприемане на действия по реда на Закона за закрила на детето. На основание издадена заповед от директора на дирекция „Социално подпомагане“ за настаняване при условията и по реда на Закона за закрила на детето, непридруженото дете се предава на социален работник заедно с придружаващата го документация. Изготвя се двустранно подписан от длъжностните лица приемно-предавателен протокол, в който се отразява номера на заповедта на директор ДСП. 3. Транспортиране на детето, до мястото където ще се изпълнява предприетата мярка за закрила се осигурява с транспорт на РДСП. В случай, че детето е с предприета мярка „полицейска закрила“ транспортирането се осигурява с транспорт на МВР. 4. При заявено желание от непридруженото дете чужденец да търси международна закрила, полицейският орган оказва съдействие за подаване на молбата и организира предаването му на служители на ДАБ заедно със съпровождащата го документация, в срок от 6 работни дни (чл. 58, ал. 4 от ЗУБ). Предприемат се мерки и действия в съответствие с Приложение 1. 5. В случай, че непридруженият подаде молба за международна закрила, по време на престоя си в приемно семейство или в социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа, в която е настанен по реда на ЗЗДет., териториално компетентната ДСП уведомява ДАБ. Детето се предава на ДАБ, за настаняване в РПЦ само по изключение, като в тази хипотеза транспортирането се осигурява от ДАБ.	
До 48 часа	**ДСП** Във всички горепосочени случаи се проучват възможностите за настаняване на детето в социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа по реда на ЗЗДет. **ДСП и кметът на общината** (представител на общинската администрация) идентифицират социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа, където се настанява непридруженото дете, чужд гражданин по реда и условията на ЗЗДет.	ДСП Община, НБПП ДСП и Община
До 3 дни	**ДСП** уведомява ДАЗД, АСП, ВКБООН, МОМ, БЧК за съдействие, относно работата по случая на детето и за издирване и проучване на близки и роднини на непридруженото дете, чужд гражданин. Международните и неправителствените организации (ВКБООН, УНИЦЕФ, БХК и др.) с опит и експертиза в областта на закрила на детето, миграционно и бежанско право, достъп до права и защита на деца, чужди граждани и деца бежанци, оказват подкрепа на ДСП и на персонала на социалната или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа в работата по случая и в процеса на провеждане на психо-социална работа, съдействие и подкрепа на непридруженото дете.	ДСП, ДАЗД, АСП, МОМ, БЧК, международни и неправителствени организации

До 7 дни	**Предприемане на действия за уреждане на правния статут на непридруженото дете съгласно чл. 28а от Закона за чужденците в Република България** **МВР** В срок от 7 работни дни от получаване на уведомлението от ДСП за непридружено дете чужденец, което е настанено в социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа , териториално компетентните органи на МВР (сектори/групи „Миграция“ при ОДМВР/СДВР) провеждат интервю с непридруженото дете (чл. 63к, ал. 5 от ППЗЧРБ). Провелият интервюто полицейски служител съставя протокол, който се подписва от него, от детето чужденец, когато е навършило 14 години, и от представителя на дирекция „Социално подпомагане“. В срок 3 дни след получаване на социален доклад от ДСП, сектори/групи „Миграция“ при ОДМВР изготвят мотивирано становище относно възможността за връщане на непридруженото дете чужденец до страната на произход, страната на транзитно преминаване или до трета сигурна страна или за издаване на разрешение за пребиваване и незабавно го изпращат на дирекция „Миграция“, придружено от протокола от проведеното интервю и социалния доклад.	ДСП Сектори/групи Миграция при ОДМВР/СДВР ДМ Международни и неправителствени организации
До 1 месец	В срок до един месец от провеждането на интервюто с непридруженото дете чужденец, компетентните органи на дирекция „Миграция“ проучват възможността за връщането му на член на неговото семейство, на определен настойник или на подходящи приемни центрове в държавата му на произход, в трета държава, готова да го приеме, или в държава, задължена да го приеме по силата на спогодба за предаване и обратно приемане с Република България. При установена възможност за връщане, на непридруженото дете чужденец се налага принудителна административна мярка „връщане до страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета сигурна страна“. (чл.63к, ал. 10 от ППЗЧРБ). Когато връщането на детето чужденец не е възможно, компетентните органи на дирекция „Миграция“ изготвят обобщено становище, което изпращат директно или чрез съответния сектор/група „Миграция“ при ОДМВР до непридруженото дете чужденец чрез определения му представител от дирекция „Социално подпомагане“ по местопребиваване, с което се уведомява и относно възможността за започване на производство по предоставяне право на продължително пребиваване. Директорът на дирекция „Миграция“ или оправомощено от него длъжностно лице може да разреши на детето чужденец продължително пребиваване по чл. 28а от ЗЧРБ (чл. 63к, ал. 10 от ППЗЧРБ). Директорите на ОДМВР/СДВР или оправомощени от тях длъжностни лица в срок 7 дни от	ДСП Сектори/групи Миграция при ОДМВР/СДВР ДМ Международни и неправителствени организации

	подаването на заявлението за получаване право на продължително пребиваване по чл. 28а изпращат документите на дирекция „Миграция“, придружени от писмено становище на ДАНС по чл. 41, ал. 1, т. 2 от Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“, и тяхно мотивирано становище. (чл.63л, ал. 3 от ППЗЧРБ). Дирекция „Миграция“ разглежда заявлението за предоставяне право на продължително пребиваване по чл. 28а от ЗЧРБ в срок до 7 работни дни от получаването му. В случаите на правна и фактическа сложност и необходимост от предоставяне на допълнителни документи и информация този срок може да бъде продължен с още един месец, за което се уведомява непридруженото дете и/или неговия представител. Директорът на дирекция „Миграция“ или оправомощено от него длъжностно лице след преценка на събраните доказателства по административната преписка разрешава продължителното пребиваване на чужденците при установена невъзможност за връщане на непридруженото дете или издава отказ за разрешаване на продължително пребиваване, който подлежи на обжалване по АПК. **ДСП** След настаняване на непридружено дете чужденец в социална услуга, ДСП незабавно уведомява териториално компетентната структура на МВР (сектори/групи „Миграция“ при ОДМВР/СДВР) за провеждане на интервю с детето. Дирекция „Социално подпомагане“ по местопребиваване на непридруженото дете определя представител на детето чужденец, който участва при провеждане на интервюто и предоставя социален доклад в 5-дневен срок от провеждането на интервюто (чл. 7а ЗЧРБ и чл. 63к, ал. 6 от ППЗЧРБ). Предоставянето на правна помощ се организира от представителя на дирекция „Социално подпомагане“ и се осигурява по реда на Закона за правната помощ. Определеният представител от дирекция „Социално подпомагане“ на непридруженото дете чужденец съдейства на непълнолетното дете/подава от името на малолетното дете заявление за предоставяне на право на пребиваване на основание чл. 28 а от ЗЧРБ, по образец съгласно приложение № 3 към ППЗЧРБ, в дирекция „Миграция“ или сектори/групи „Миграция“ при ОДМВР, към което прилага: - копие от приемно-предавателния протокол по образец съгласно приложение № 6в; - копие от социалния доклад по чл. 63к, ал. 6; - копие от протокола по чл. 63к, ал. 8;	

	- копие от паспорт, ако такъв е наличен; - доказателства за адрес на пребиваване. При отказ на директора на дирекция „Миграция“ за разрешаване на право на пребиваване, определеният представител от ДСП на непридруженото дете организира предоставянето на правна помощ от НБПП във връзка с обжалване на административния акт. Съдейства на непридруженото дете за подаване на последващо заявление за разрешаване на пребиваване 14 дни преди изтичане на определения му срок. **Международни и неправителствени организации (МОМ, БЧК и други)** Оказват съдействие за осигуряване на преводач от език, който детето разбира по време на интервюто. Съдействат за откриване на близки и роднини на непридруженото дете Оказват подкрепа на непридруженото дете. **ДСП, община, доставчик на социална услуга, МОН, РЗИ** Оказват съдействие за реализиране на правата на детето.	
До 3 месеца	При неустановена възможност за завръщане в страната на произход или събиране със семейство, и съгласно чл. 28а от ЗЧРБ за въвеждане на временна регуларизация (пребиваване) на детето до навършване на 18 години, ДСП планира и организира провеждането на индивидуални мерки за подкрепа в процеса на адаптация на детето в местната общност, социално включване, достъп до здравеопазване, образование, социални услуги, съвместно с кмета на общината. ДСП и кметът на общината планират мерки за работа с местната/приемащата общност, относно адаптацията на детето в общността и подкрепа от страна на местното население и граждански организации за успешна интеграция на непридруженото дете. Относно достъпа до образование, децата с разрешено продължително пребиваване, могат да бъдат приемани и обучавани в детските градини и училищата, като за тях се осигурява безплатно образование и обучение при условията и по реда за български граждани, съгласно чл. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование.	ДСП, община, МОН и РЗИ
До 6 месеца	Преглед на работата по случая и ефектът върху адаптацията и интеграцията на детето. ДСП, доставчикът на социални услуги и кметът на общината извършват актуална оценка на случая и планиране на бъдещи действия в интерес на непридруженото дете. При наличие на нови обстоятелства, ДСП предприема действия за актуално проучване, относно възможността за събиране на детето със семейство, завръщане в страната на произход, ако е в интерес на детето.	ДСП, община, доставчик на социални услуги

До 1 година	*Интеграция на детето в местната общност* ДСП, съвместно с кмета на общината планира мерки за работа с местната/приемащата общност, относно приемане на детето в общността и подкрепа от страна на местното население и организации за успешна интеграция до навършване на 18-годишна възраст.	ДСП, община, училище/детска градина, доставчици на услуги, спортни клубове
2.2. Непридружени деца, на които окончателно е отказана международна закрила		
14 дни от заседанието на последната съдебна инстанция	В срок от 14 дни от провеждане на заседанието на последната съдебна инстанция по жалбата на непридруженото дете против решение за отказ на международна закрила **ДАБ** уведомява ДСП и кмета на общината за предстоящото приключване на производството. **ДСП и кметът на общината** предприемат действия за договаряне настаняване на детето в подходяща социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа по реда и условията на ЗЗДет. ДСП и представителят от НБПП провеждат екипна среща с ръководителя и персонала на услугата, на която представят случая на непридруженото дете. Социалният работник от ОЗД предприема действия за подготовка на детето за извеждане от центъра на ДАБ и настаняване в определената социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа при евентуален окончателен отказ.	ДАБ ДСП, община, НБПП
До 24 часа	**МВР** При провеждане на специализирана полицейска операция от полицейски органи от структури на МВР и проверка на адреси, могат да бъдат установени непридружени ненавършили пълнолетие чужденци. В тези случаи се извършват оперативни действия по компетентност. (виж. Приложение 2.1). При установяване на непридружено дете, на което окончателно е отказана международна закрила, органите на МВР го транспортират и предават на териториално компетентната ДСП. **ДСП** 1. В ДСП се регистрира сигнал за дете в риск. ОЗД изпраща социален работник за среща и разговор с детето. 2. В спешен оперативен порядък ДАБ предоставя на ДСП информация за непридруженото дете – решение за отказ, медицинска документация, друга информация от значение за положението на детето – рискови фактори и други. 3. Социалният работник от ДСП информира и консултира детето задължително чрез услугите на преводач (За целта се търси съдействието на международните и неправителствени организации с	МВР ДАБ, ДСП ДСП

	опит и експертиза в областта на миграционното и бежанското право – ВКБООН, МОМ, на неправителствени организации, БЧК, УНИЦЕФ) за правата му като дете в риск, съгласно ЗЗДет. От срещата с детето се съставя протокол, който се подписва от социалния работник, детето и други длъжностни лица, които са присъствали на срещата. В протокола се отразява осъществената консултация с детето и неговото мнение. 4. ДСП прави искане за предоставяне на „полицейска закрила" при наличие на законните основания за прилагането й. 5. ДСП уведомява кмета на съответната община.	
До 48 часа	1. В рамките на полицейската закрила, при всички случаи, независимо от мястото на настаняване на детето, се извършва медицински преглед в лечебно заведение за удостоверяване на здравословното състояние на детето. 2. При видими несъответствия между физическото развитие и заявената календарна възраст от детето при неговата регистрация в ДАБ, ДСП и МВР предприемат действия за установяване на възрастта на непридруженото дете (по аналогия с чл. 61а, ал. 2 от ЗУБ). Ако съмнението продължава да съществува и след направената оценка на възрастта (при гранични възрасти), се приема за достоверна декларираната от детето възраст. 3. ДСП проучва възможностите за настаняване на детето в социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа по реда на ЗЗДет. 4. ДСП и кметът на общината (представител на общинската администрация) идентифицират социална услуга, където се настанява непридруженото дете, чужд гражданин по реда на ЗЗДет.	ДСП, МВР, ДВНМН ДСП, ДАБ ДСП, община ДСП, община
До 3 дни	ДСП уведомява ДАЗД, АСП, МОМ, БЧК за съдействие, относно работата по случая на детето и за издирване и проучване на близки и роднини на непридруженото дете, чужд гражданин. Международните и неправителствените организации (ВКБООН, УНИЦЕФ, БХК и др.) с опит и експертиза в областта на закрила на детето, миграционно и бежанско право, достъп до права и защита на деца, чужди граждани и деца бежанци, оказват подкрепа на ДСП и на персонала на социалната или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа в работата по случая и в процеса на провеждане на психо-социална работа, съдействие и подкрепа на непридруженото дете.	ДСП, ДАЗД, АСП, МОМ, БЧК, международни и неправителствени организации
До 1 месец	На база на събраната информация, ОЗД/ДСП изразява становище за интереса на детето и планира последващата работа по случая. ДСП предоставя доклад и становище по случая на непридруженото дете на кмета на общината, на ръководителя на социалната или интегрираната здравно-социална услуга за резидентна грижа, ДАЗД и АСП. При доброволно завръщане в	ДСП, ДАЗД, МОМ

	страната на произход, ДСП планира мерките и действията по случая съвместно с МОМ и ДАЗД.	
До 3 месеца	Предприемане на действия за уреждане на правния статут на непридруженото дете съгласно чл. 28а от Закона за чужденците в Република България, съгласно т. 2.1 от Приложение 2. При установена невъзможност за завръщане в страната на произход и съгласно приетото нормативно изменение в ЗЧРБ за въвеждане на временна регуларизация (пребиваване) на детето до навършване на 18 години, ДСП планира и организира провеждането на индивидуални мерки за подкрепа в процеса на адаптация на детето в местната общност, социално включване, достъп до здравеопазване, образование, социални услуги, съвместно с кмета на общината. ДСП и кметът на общината планират мерки за работа с местната/приемащата общност, относно адаптацията на детето в общността и подкрепа от страна на местното население и граждански организации за успешна интеграция на непридруженото дете. Когато непридруженото дете е с издаден ЛНЧ има право да бъде приемано и обучавано в детска градина и училище и за него се осигурява безплатно образование и обучение при условията и по реда за българските граждани, съгласно чл. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование.	ДСП, община, МОН, РЗИ
До 6 месеца	Преглед на работата по случая и ефекта върху адаптацията и интеграцията на детето. ДСП, доставчикът на социални услуги и кметът на общината извършват актуална оценка на случая и планиране на съвместни действия в интерес на непридруженото дете. При наличие на нови обстоятелства, ДСП предприема действия за актуално проучване, относно възможността за събиране на детето със семейство, завръщане в страната на произход, ако е в интерес на детето.	ДСП, община, доставчик на социални услуги
До 1 година	*Интеграция на детето в местната общност* ДСП, съвместно с кмета на общината планира мерки за работа с местната/приемащата общност, относно приемане на детето в общността и подкрепа от страна на местното население и организации за успешна интеграция.	ДСП, община, училище/детска градина, доставчици на услуги, спортни клубове

Приложение 3: Пътна карта, описваща отделните етапи от процеса на идентификация и интеграция на деца чужденци, преминали държавната граница със свой родител и впоследствие са изоставени или разделени от него или без своите родители, но придружавани от друго пълнолетно лице, отговорно за тях по силата на закона на приемащата държава и което продължава да полага грижи за тях (разделени деца).

Срок	**Дейности и мерки**	**Отговорна**

		институция
3.1. Деца чужденци, преминали държавната граница със свой родител и впоследствие са изоставени или разделени от него		
	При установяване на дете, чиито родители са задържани от органите на МВР и впоследствие, са осъдени от съда и са в очакване на изпълнение на ефективно наказание „лишаване от свобода“, МВР или съдебния орган уведомява ДСП за осигуряване на закрила на детето по реда и условията на ЗЗДет. Мерките по приложение 3 се прилагат и спрямо деца, придружавани от друго пълнолетно лице, отговарящо за тях по силата на закона на приемащата държава, което е било задържано от органите на МВР при гореописаната хипотеза. При установяване на дете, чиито родители или друго пълнолетно лице, отговарящо за тях по силата на закона на приемащата държава, са го изоставили след влизане на територията на Република България, органите на МВР уведомяват ДСП за осигуряване на закрила на детето по реда и условията на ЗЗДет.	
До 24 часа	В ДСП се регистрира сигнал за дете в риск. ДСП определя социален работник от ОЗД за проучване и оценка на сигнала. Прави се искане за предприемане на мярка „Полицейска закрила“ при наличие на законово основание или спешно настаняване в социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа, или в Спешен прием към Център за обществена подкрепа от ДСП.	ДСП
До 3 дни	ДСП свиква междуинституционална среща с представители на Съда, МВР, община, ДАБ (ако семейството е регистрирано, като търсещо и получило закрила в център на ДАБ) и др. ангажирани страни и организации. На срещата всяка институция предоставя информация по случая и последващи планирани административни мерки и действия, както и срокове за изпълнение спрямо детето и родителите. От срещата се съставя протокол, подписан от всички участници.	ДСП, МВР, община, ДАБ
До 5 дни	ДСП съвместно със съдебните органи и МВР договарят оперативните действия по случая и мерките, които следва да се предприемат за подкрепа на детето при раздялата му с родителите. ДСП провежда среща с родителите за информиране и консултиране, относно предприемането на мярка за закрила по реда на ЗЗДет. и договаря поведението на родителите и посланията им към детето, предвид предстоящата раздяла и изпълнение на наказанието „лишаване от свобода“.	ДСП, МВР
До 10 дни	ДСП и кмета на общината идентифицират подходяща социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа /мярка за закрила/ за настаняване на децата по реда и	ДСП, община

	условията на ЗЗД. ДСП издава заповед за настаняване. ДСП уведомява ДСП по настоящ адрес (местопребиваване, където се изпълнява наказанието) на родителите за проучване на условията на задържане, режим и възможности за комуникация и контакт с децата, ако е в интерес на детето контакта с родителите, както и за връчване по надлежния ред на административните заповеди за настаняване.	
До 14 дни	ДСП уведомява ДАЗД и ДАБ за съдействие, относно работата по случая на детето и за издирване и проучване на близки и роднини на територията на Република България, които са в състояние да поемат адекватно грижите за децата до освобождаването на родителите. В случаите, когато изоставянето не се дължи на задържане на родителите на територията на Република България за целите на наказателно производство, а се дължи на други причини, ДСП уведомява ДАЗД, ДАБ, БЧК и МОМ за съдействие за издирване на други пълнолетни близки или роднини извън територията на Република България, които са в състояние и декларират готовност да поемат адекватно грижите за детето. Международните и неправителствените организации (ВКБООН, УНИЦЕФ, БХК и др.) с опит и експертиза в областта на закрила на детето, миграционно и бежанско право, достъп до права и защита на деца, чужди граждани и деца бежанци, оказват подкрепа на ДСП и на персонала на социалната услуга в работата по случая и в процеса на провеждане на психо-социална работа, съдействие и подкрепа на децата, чужди граждани.	ДСП, ДАЗД, АСП, МОМ, БЧК, международни и неправителствени организации
До 1 месец	На база на събраната информация, ОЗД/ДСП изразява становище за интереса на детето и планира последващата работа по случая (план за действие). ДСП предоставя доклад и становище по случая на децата на кмета на общината, на ръководителя на социалната или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа, ДАЗД, АСП и другата ДСП по настоящ адрес на родителите за последващи действия, в интерес на децата.	ДСП
До 3 месеца	При липса на правно основание за пребиваване на разделеното от родител/придружител дете и при невъзможност да бъде върнато в държавата си по произход, могат да бъдат предприети действия за уреждане на правния му статут при условията и по реда на чл. 28а от Закона за чужденците в Република България, съгласно т. 2.1 от Приложение 2. Съгласно приетото нормативно изменение в ЗЧРБ за въвеждане на временна регуларизация (пребиваване) на детето до навършване на 18 години, ДСП планира и организира провеждането на индивидуални мерки за подкрепа на детето в процеса на адаптация в местната общност, социално включване, достъп до здравеопазване, образование, социални услуги, съвместно с кмета на общината, до изтичане на наказанието на родителите. ДСП и кмета на общината	ДСП, община, РУО

	планират мерки за работа с местната/приемаща общност, относно адаптацията на детето в общността и подкрепа от страна на местното население и граждански организации за успешна интеграция на непридруженото дете. ДСП оказва подкрепа и съдействие на децата при контакта им с родителите. За осъществяване на достъпа до образование може да се прилага Наредба № 3 за условията и реда за приемане и обучение на лицата, търсещи или получили международна закрила, като се подаде заявление в РУО, в случаите когато на лицето е издаден ЛНЧ и е подадена молба за международна закрила или лицето желае да я подаде, след като е било изоставено.	
До 6 месеца	Преглед на работата по случая и ефекта върху адаптацията и интеграцията на детето. ДСП и кмета на общината извършват актуална оценка на случая и планиране на съвместни действия в интерес на детето. При наличие на нови обстоятелства, ДСП предприема действия за актуално проучване, относно възможността за събиране на детето със семейство, завръщане в страната на произход, ако е в интерес на детето или за реинтеграция на децата в семейството на родителите.	ДСП, община
До 1 година	*Интеграция на детето в местната общност.* ДСП, съвместно с кмета на общината планира мерки за работа с местната/приемащата общност, относно приемане на детето в общността и подкрепа от страна на местното население и организации за успешна интеграция.	ДСП, община, училище/детска градина, доставчици на услуги, спортни клубове
През целия период	При прекратяване на наказанието „лишаване от свобода“ и освобождаване на родителите, ДСП планира мерки и действия за проучване на положението им и възможностите им да поемат отново грижите за децата. ДСП оказва подкрепа на родителите според своите функции и правомощия. ДАБ предоставя информация на ДСП за хода и етапа на административните производства на родителите и детето, ако има такива, както и информация за правата и задълженията на семейството и детето по време на процедурата за предоставяне на международна закрила и след приключването в съответствие с решението на ДАБ. В случаите на изоставяне от родителите, което не се дължи на задържане за целите на провеждане или изпълнение на наказателна санкция, а се дължи на други причини и са издирени и установени други пълнолетни близки или роднини извън територията на Република България, които са в състояние и декларират готовност да поемат адекватно грижите за детето и при преценка, че това е в негов интерес и съответства на неговото желание, ДСП се обръща към	ДАБ, ДСП

	ДАЗД, ДАБ, БЧК, ВКБООН и МОМ за съдействие за издирване на и събиране на детето с други пълнолетни близки или роднини извън територията на Република България.	
3.2. Деца чужденци, преминали държавната граница без своите родители, но придружавани от друго пълнолетно лице, отговорно за тях по силата на закона на приемащата държава и което продължава да полага грижи за тях (разделени деца)		
	При установяване на дете, което е влязло и се намира на територията на Република България без своите родители, но е придружавано от друго пълнолетно лице, отговорно за него по силата на закона на приемащата държава, МВР уведомява ДСП за осигуряване на закрила на детето по реда и условията на ЗЗДет.	МВР, ДСП
До 10 дни	**ДСП** (по настоящ адрес на детето) регистрира сигнал за дете в риск и изготвя социален доклад за положението на детето и оценка на сигнала, като се изразява становище дали придружаващото пълнолетно лице е в състояние да полага адекватни грижи за детето или в интерес на детето е то да бъде настанено отделно от него. За изразяването на становище ДСП търси съдействие от ДАЗД и МВР за предоставяне на информация за придружаващото детето пълнолетно лице (относно статут на пребиваване в страната, наличие на роднинска връзка с детето и друга информация имаща отношение към случая и интереса на детето).	ДСП ДАЗД, МВР
До 14 дни	В случай, че се прецени, че е в интерес на детето да бъде отделено от неговия придружител, **ДСП** проучва възможностите за настаняване на детето в социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа по реда на ЗЗДет. **ДСП и кметът на общината** (представител на общинската администрация) идентифицират социална услуга, където се настанява непридруженото дете, чужд гражданин по реда и условията на ЗЗДет. В случай, че детето е в производство по предоставяне на международна закрила и в зависимост от неговия изход се предприемат мерки и действия в съответствие с Приложение 1 или Приложение 2.	ДСП, ДАЗД, АСП, доставчик на социални услуги, МОМ, БЧК, международни и неправителствени организации
До 1 месец	**ДСП** Предприемане на действия за осигуряване на учебна заетост, здравеопазване, достъп до услуги. Международните и неправителствените организации (ВКБООН, УНИЦЕФ, БХК и др.) с опит и експертиза в областта на закрила на детето, миграционно и бежанско право, достъп до права и защита на деца, чужди граждани и деца бежанци, оказват подкрепа на ДСП и на персонала на социалната услуга в работата по случая и в процеса на провеждане на психо-социална работа, съдействие и подкрепа на непридруженото дете.	ДСП, РУО, РЗИ и РЗОК, РДСП, община, международни организации и НПО
До 3 месеца	Съгласно приетото нормативно изменение в ЗЧРБ за въвеждане на временна регуларизация	ДСП, община

	(пребиваване) на детето до навършване на 18 години, ДСП планира и организира провеждането на индивидуални мерки за подкрепа на детето в процеса на адаптация в местната общност, социално включване, достъп до здравеопазване, образование, социални услуги, съвместно с кмета на общината, до изтичане на наказанието на родителите. ДСП и кмета на общината планират мерки за работа с местната/приемаща общност, относно адаптацията на детето в общността и подкрепа от страна на местното населението и граждански организации за успешна интеграция на непридруженото дете. ДСП оказва подкрепа и съдействие на децата при контакта им с родителите.	
До 6 месеца	Преглед на работата по случая и ефекта върху адаптацията и интеграцията на детето. ДСП и кмета на общината извършват актуална оценка на случая и планиране на съвместни действия в интерес на детето. При наличие на нови обстоятелства, ДСП предприема действия за актуално проучване, относно възможността за събиране на детето със семейство, завръщане в страната на произход, ако е в интерес на детето или за реинтеграция на децата в семейството на родителите.	ДСП, община, доставчик на социални услуги
До 1 година	Интеграция на детето в местната общност. ДСП, съвместно с кмета на общината планира мерки за работа с местната/приемаща общност, относно приемане на детето в общността и подкрепа от страна на местното населението и организации за успешна интеграция.	ДСП, община, училище/детска градина, доставчици на услуги, спортни клубове
През целия етап	Организиране и провеждане на действия по издирване на родителите и събиране на детето и семейството му, осигуряване на правна помощ. Когато местонахождението на членовете на семейството е неизвестно, по инициатива на ДСП, по мястото на пребиваване на детето се търси сътрудничество с Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, Българския червен кръст и други организации предприема действия за издирването им. Издирването се извършва при условията на поверителност, когато това се налага от обстоятелствата. Визи на членовете на семейството се издават от българските дипломатически или консулски представителства. .	ДСП, ВКБООН, БЧК, НПО, НБПП

Приложение 4: Пътна карта, описваща отделните етапи от процеса на идентификация и интеграция на деца чужденци, родени в Република България от граждани на трета държава и изоставени от родителите си

Срок	Дейности и мерки	Отговорна институция
В срок 5 дни, като денят на раждането не се брои	При намерени, подхвърлени или изоставени новородени деца се прилагат разпоредбите на чл. 48 от ЗГР. Децата се предават в най-близкото лечебно заведение и там в присъствието на представител на Министерството на вътрешните работи, на лечебното заведение и на лицето, намерило и предало детето, се съставя протокол за намирането му. В протокола се отбелязват: времето и мястото, където е намерено детето; пол и предполагаема дата на раждане; особени белези, които детето има по тялото си, описание на дрехите, с които е намерено; други обстоятелства. Протоколът се подписва от лицето, намерило детето, и от присъстващите представители, подпечатва се и се изпраща в общината, в която се намира лечебното заведение, за да се състави акт за раждане. Децата се записват като български граждани и получават български акт за раждане.	Длъжностно лице по гражданското състояние
24 часа за съобщаване на изоставянето	Установяване, че детето е изоставено, когато е родено в болнично заведение. Наличие на хипотеза, когато новородено дете бъде изоставено от майката в лечебното заведение, където е станало раждането, и не бъде потърсено в срока за съставяне на акта за раждане, при неизвестен баща или при отсъствие на такъв. При постъпване в лечебното заведение, майката на новороденото дете попълва данните си и подписва нотариално заверена декларация пред двама	МЗ, болнично заведение и длъжностно лице по гражданското състояние
24 часа	Уведомяване и предприемане на действия от компетентните органи. В присъствието на представител на Министерството на вътрешните работи, на лечебното заведение и на лицето, намерило и предало детето, се съставя протокол за намирането му. Уведомяват се своевременно ОЗД към ДСП по местонахождение на лечебното заведение и представител на общинска администрация.	МВР, ДСП, общинската администрация и длъжностно лице по гражданското състояние
5 дни за регистрация	Регистриране на детето: в регистрите на актовете за гражданско състояние се вписват събитията, свързани с раждане, брак и смърт за всички лица, които не са български граждани, но към момента на настъпване на събитието се намират на територията на Република България – чл. 3 от ЗГР.	Общинска администрация

	В регистрите на актовете за гражданско състояние се вписват събитията и за лицата, които не са български граждани, но към момента на настъпване на събитието се намират на територията на Република България. В регистъра на населението се вписват чужденците, които са: - получили разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България; - получили статут на бежанец или хуманитарен статут или на които е предоставено убежище в Република България.	
До 24 часа от уведомяването	Предприемане на мярка за закрила, по реда на ЗЗДет. Настаняването на дете в семейство на роднини или близки, в приемно семейство, социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа се извършва със заповед на директора на ДСП по настоящия адрес на детето. В едномесечен срок от издаването на заповедта дирекция „Социално подпомагане“ прави искане до районния съд по настоящия адрес на детето - при спешни мерки. Транспортиране на детето до мястото на настаняване с подходящ автомобил в зависимост от възрастта на детето и здравословното му състояние.	ДСП
	Осигуряване правото на детето за достъп до: здравни грижи – избор на личен лекар, провеждане на задължителните имунизации и реимунизации съгласно Имунизационния календар на Република България и посрещане на неговите медицински потребности. Достъпът до здравеопазване включва осигуряване на здравни услуги на деца чужденци, търсещи или с предоставено убежище или международна закрила.	МЗ, РЗИ
1 месец	МВнР информира представителството на съответната държава /при наличие на данни за гражданството на детето/ за настъпилото събитие, с отправено искане за извършване на проучване на семейството и роднинският кръг на детето и предоставяне на информация за действията, които компетентните органи в страната на произход планират да предприемат спрямо него, при евентуалното му връщане. Посолството се информира своевременно от МВнР при условие, че страната на произход е сигурна страна без военни действия. Ако страната на произход е в условия на война **не трябва** да се информира Посолството на страната нито страната на произход чрез Министерството на външните работи. При съмнение относно оценката на степента на сигурност и наличие на конфликти в дадена страна, ДАЗД се консултира с ВКБООН и БХК.	ДАЗД, МВнР, ДСП

	За детето се предприема мярка за закрила като се настанява в приемно семейство, социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа на територията на Република България.	
3 месеца в зависимост от възможностите за връщане	Ако интересите на детето го налагат, включително при положителна оценка от страната на произход за връщане на детето – предприемане на действия за подготовка, предаване на детето и отпътуване. Със съдействието на Международна организация по миграция и Посолството на страната на произход /ако е сигурна страна без военни действия/ се предоставят наличните данни на детето за проучване на родителите или роднините, които биха искали да полагат грижи за него. При наличие на обратна връзка, че няма рискове за детето, има желание, условия и възможности за осигуряване на добра грижа за детето и ако то желае да се върне в страната на произход, ДАЗД и МОМ предприемат действия с участието на Посолството за неговото връщане в страната на произход.	ДАЗД, МВнР, ДСП
През целия период	Докато детето се намира на територията на Република България, компетентните институции предприемат действия за интегрирането му в общността – ползване на подходящи услуги – здравни, социални; записване на детска ясла, включване в образователния процес - детска градина, училище и т.н. Всички действия се извършват с участието на социален работник от отдел „Закрила на детето“ към ДСП, представител по ЗУБ, ръководител на социалната или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа, или приемното семейство, както и представител на общината по настоящ адрес и участието на различните услуги (здравни, образователни и т.н.).	ДСП, община, училище/детска градина, доставчици на услуги, спортни клубове

Използвани съкращения:
МВР – Министерство на вътрешните работи
МВнР – Министерство на външните работи
МЗ – Министерство на здравеопазването
МОН – Министерство на образованието и науката
ДАЗД – Държавна агенция за закрила на детето
ДАБ – Държавна агенция на бежанците

РПЦ – Регистрационно-приемателен център
ОДМВР – Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи
АСП – Агенция за социално подпомагане
ДСП – Дирекция „Социално подпомагане”
РДСП – Регионална дирекция за социално подпомагане
РЗОК – Районна здравноосигурителна каса
РЗИ – Регионална здравна инспекция
РУО – Регионално управление на образованието
ОПЛ – Общопрактикуващ лекар
ДМ – Дирекция „Миграция“
ДВНМН – Дом за временно настаняване на малолетни и непълнолетни
ДМСГД – Дом за медико-социални грижи за деца
ГДГП – Главна дирекция „Гранична полиция“
СДВР – Столична дирекция на вътрешните работи
ЦСМП – Център за спешна медицинска помощ
НБПП – Национално бюро за правна помощ
НПО – Неправителствена организация
ВКБООН – Върховен комисариат на бежанците на ООН
МОМ – Международна организация по миграция
БХК – Български хелзинкски комитет
БЧК – Български червен кръст
БЛС – Български лекарски съюз
ЗЗДет. – Закон за закрила на детето
ЗУБ – Закон за убежището и бежанците
ЗГР – Закон за гражданската регистрация
ЗЧРБ – Закон за чужденците в Република България
ЗСУ – Закон за социалните услуги